

rònia l'explicació que en donen Eguílaz i el llibret d'Oliver-Asín (seguits per *AlcM*). Millor: 'espai pla fora de la muralla d'una ciutat' (Oliver i Vallvé, *Al-And.* 1962, 155-179, 1972, 172); i Steiger, *Contr.* 312.

HOMÒNIMS. 2) Amb parròquia antiga, en el 5 Penedès, al peu del castell de Foix. 1143: «in term. de *Fodex*, in par. Sti. Cucuphatis de *Musçarra*» (*Cart. St. Cugat III*, 1143) 1156 «id. id. *Muszarra*» (*ib.* III, 181); 1159 «honorem de Milione et de *Almuzarra*» (*ib.* III, p. 193: amb -rr- secundària, com en *guitarra* 10 KITHARA, *gavarra* / *gavara*, i cast. *cigarra* < CICARA 'cigala'.

3) Llogaret de Ribagorça, un poc a l'O. de Lasquarri, (on encara anoto un «Carrer l'*almuðàra*» (XIX, 16.14); i una «casa de *Almozara*» hi consta el 1620 en una llista de llogarets, entre la Puebla de Fontoba i Santa Liestra (*Bu. Ass. Exc. Ca.* XI, 125).

Almuçara tingué també ampli arrelament en castellà. V.-ne moltes cites antigues en el passatge citat del Dozy-Engelmann; en Palacio Valdés: *R.Hisp.* XLIX, 20 330. Prop de Lorca és una «llanura para correr caballos», Merino Álvarez (*Al-And.* 1972, 172). Algun més dels volts de Madrid en Oliver (*Madrid*, 342-7); i en Vignau, *Rev. Arch. B. Mu.* 1872, 306-7). També a Sicília i a l'entorn: Petra *Musarra* en els 25 vessants de l'Etna, i *turre Musarra* a. 1059 a Apúlia (*ZRPb.* XLIV, 55, si bé amb etim. errònia).

MÚSSER

Poble de la Baixa Cerdanya (Baridà), que forma mun. amb *Arànsers*: enlairat a muntanya a la dr. del Segre, a mig camí de Puigcerdà a la Seu d'Urgell.

Pron.: *músa*, oït en les enq. de 1935, a tots els 35 pobles del voltant, entre elles la del poble mateix, que fou conjunta amb la d'*Arànsers* (VIII, 140-5).

MENCIONS ANT. 839: *Acta C. SdUrg.*: *Munciar*, *Munçar* a la còpia S. XII i *Muçar* al capbreu vulgar (ed. PPujol, nº 142); 1290: *Musse* (*CoDoACA* XII, 191); 40 1359: *Mucer* (*CoDoACA*, XII, 88).

ETIM. Hi donen llum les dels parònims, que estudiem en articles a part *Les Mussoles* i *Montsià* (art. supra); i Tossals i Cova de *Cortimúnsi*, a la Vall de Boí, cap dalt de la clotada de Barruera (afl. dr. de la 45 Vall de Boí): a la dr. de la clotada i, a l'O. o ONO. de *La Curniella*, pron. *kortimúnsi* (XIII, 164) o *kurtimúnsi* (XIII, 165): format amb el bc. *korte* (< ll.), per al qual, V. art. *Cortiuda*.

I per altra banda el nom del poble bessó *Arànsers*, 50 que presenta la mateixa terminació pre-romana ²AR o ²ARI; potser alteració de ARANTZ-ADI que ha donat *Arinsal* (art. supra) < *Arinsau*; M-Lübke diu, vagament, sufix pre-romà ²AR (*BDC* XI, 5).

En conjunt tenim un nom format amb l'ibero-basc 55 MUNO / BUNO 'bony, turó' (per al qual veg. l'art. *bony*

del *DECat.*); al qual s'ha afegit el sufix basc -tzi igual que en *Mussoles* < MUN-TZI-OL-A 'la pleta del puig' i en *Corti-múnsi* < -MUN-TZI 'el turó de la cort'; i, a la fi, una terminació com la d'*Arànsers*. Però aquí la combinació de -NTZ- amb la semivocal -j- causà la desaparició de la N, igual que en *Mussoles*, i a diferència d'*Arànsers*, on no hi havia aquesta combinació, i també tendia a mantenir-la-hi la paronímia amb *Aran* i amb *Arans* (*E. T. C.* II, 14, 34).

Un altre parònim encara, no tan clar: és *Bosc del Mússio* en el te. de Lavansa (XXXVIII, 31.23), versemblant resultat d'una assimilació *músi(e)r* > *mússio* comparable a la de *cuire* > *cuïro*, *suïre* > *suro*.

En toponímia basca: «terminum de *Almunça*» terme d'una població citada en un doc. de 1120, que devia ser cap a mig camí de Pamplona a Estella (Mitxelena, *Fo. Li. Va.* I, 24): format potser amb *ald(e)* 'costat', (més aviat que amb *arri* 'roca'). A aquest també se li acostia el roncalès *eri-muntxo* «las yemas de los dedos»; la 2ª meitat del qual ens il·lustra, d'altra banda, sobre el mot MUNO, car *muntxo* és dim. en -txo de *muno* «colina» i bisc. *muno* / *muni* «ribazo». Per al bc. *Musitu* que algú hi ha volgut relacionar, veg. Mitxelena *Ape.* §§ 345 i 561, però em sembla idea massa dubtosa. Paronímia purament casual amb *Moussy* (Seine-et-Marne), encara que Holder en doni una forma antiga *Munciacum*, car això és cèltic i inconnex (arrel indoeur. MEN/MON-).

30 *Mussers*, V. *Mussoles* La *Mussil*, V. *Murla* *Mussella*, Mo- (misc. ar.) *Mussellons*, V. *Castellserà* i *Vilamulaca* -*Mussa Beni*~, V. -*modo Beni* ~ *Mussidan* (Dordogne), V. *Borredà*

LES MUSSOLES

A la Vall de Boí.

A) Pròpiament són valls: dues valls confluents, i a un k. més avall, després d'ajuntar-se, s'hi ajunta el Montanyó de Llacs; d'allí al N. pren nom de *Vall de Llacs*, grandios afluente esquerre del riu de Sant Nicolau.

B) Més vistents són les gegantesques cresteres o grenxes dites correntment *Les Mussoles* o, més pròpiament, *Serra de les Mussoles*: sèrie de puigs colossals, de cantelluts perfils, que s'arrengleren per espai d'uns 2,5 k. en línia recta (cotes 2587, 2602, 2678, 2721, fins a 2810 que forma trifini *Mussoles* - *Morrano* - *Cabdella*). Des d'aquest, al massís doble del Pic del Pessó, encara hi ha almenys 2 k. en línia recta, que els separen doncs dels vessants de Taüll. La Serra de les Mussoles forma el límit entre Morrano i la vall oriental de les Mussoles; la vall occidental de les Mussoles toca amb Taüll, la vall oriental comunica amb la gran conca de l'estany de Reguera, de Cab-